

**Düşündüklerim Doğrulandı:
"Osmanlı Parası ile alınmış...
... Fransız Yapımı Uçakla
...İngiliz Pilotun
...İstanbul Semalarındaki İlk Uçuşunun Yıldönümüdür 26 Nisan"
Kutlu Olsun!**

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.ereel@canerel.com.tr

Bugün görev yaptığım endüstride, daha önce yapılmış olanlara duyduğum ilgi ile, alanım dışında da sorguluyor ve zaman zaman aratırmaya devam ediyorum. Bu süreçte de bulgularımı not ediyor ve zaman zaman ilişkili husularla bazı sonuçlara varınca meslektaş ve ilgidaşlara da bu tespitimi iletmek için adıma kayıtlı yeni medya hesaplarımda paylaşımlar da yapıyorum...

Bunlardan birisi de, önce "Pilotlar Günü" ilan edilen ve sonra da bir anda Türkiye dışında bir ülkede bilinmeyen ve kutlanmayan "Pilotlar Günü" ile ilgili gerekçe idi.

Yıllar sonra, her zaman havacılıkla ilgili konularda yüksek farkındalığı ile tanınan Kokpit.Aero'da,

Türk Havacılık Tarihinin Yeni Tartışması: Pilotlar Günü

başlıklı yayın dikkatimi çekti. Yazar ekibine katılan yeni bir yazarın "...Türk havacılık tarihimize, yanlış bilinenlere ışık tutacağı ve kendisinin de uzun süredir "belirtilen gerekçe ile kutlanan Pilotlar Günü" doğruluğunu sorguladığı yazıyordu; sevinmiştim.

Ancak okuduklarım sukût-u hayal olduğunu gösterdi; şaşırmadım ama üzüldüm.

...neticede geçimimi tarihten ve tarihsel araştırmalardan kazanan biri değilim; bu haddim de değil. Benimki "Ancak, kavranmış doğru bir geçmiş geleceğin pusulası olabilir!" değişimin temel olduğu meslekî bir merak idi, o mesleğe duyduğum saygıdan kaynaklanan.

26 Nisan ile ilgili durumu özetlemek gerekir ise...

İlgili TALPA yöneticisine yıllar önce "26 Nisan 1912 pilotlar günü için niçin bir gerekçedir? Dünya pilotları için bugünün hangi gerekçe ile kabul edilebilir?" mealinde ilk defa sorduğumda

"Fesa beyin, ilk Türk pilotu olarak, Osmanlıya ait R.E.P. tayyaresi ile İstanbul üzerinde yaptığı ilk uçuş 26 Nisan 1912" ama zaten biz değil Hava Kuvvetleri belirlemiş bu günü, onlar cevap versin" şeklinde cevap almıştım.

O günden beri hem araştırır, hem de ilgili olabilecek herkese sorarım; Hava Kuvvetleri Komutanlığı, THK, TALPA yanında,

- Yurtiçinde ve yurtdışındaki tarihçilere
- "Bleriot Flight School (Blériot Aéronautique)" kuruluşununbugünkü temsilcisine,
- "Club de l'aviation Française" adına FAI'ye...

İlk defa bu kadar net bir değerlendirme görmüştüm; meğer bu günün gerekçe olduğu tespitinin müsebbipi,

Türk Havacılık Tarihinin Yeni Tartışması: Pilotlar Günü
yazısının yazarı imiş..!

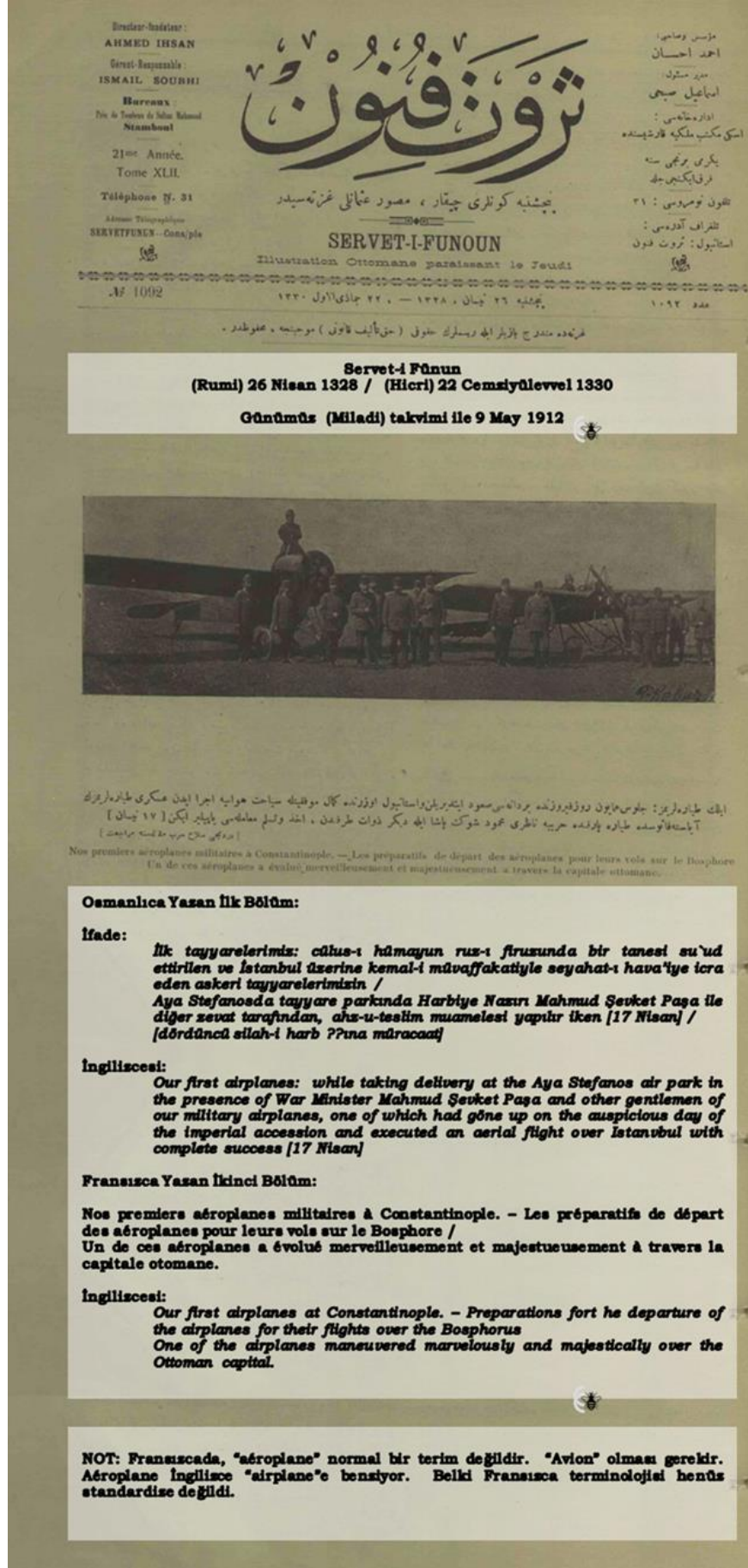
...ve içerikteki bazı yorumları ile ilgili haklarımı saklı tutarak, bu belge ve paylaşılan fotoğraflara teşekkür ettim!

Kokpit.Aero sitesinde 8 Mayıs 2017 günü yayınlanan o yazıda,

- Fotoğrafların altındaki ifadeler,
- "26 Nisan 1912 (13 Nisan 1328)'de Ne Oldu?" alt başlığı,
- Yazıda yazılan ve kullanılan fotoğrafların bazılarının altında kullanılan ifadeler,

için o yıllardan kalan tek kaynak olarak paylaşılan Servet-i Fünun başsayfasının tarihi ve bu yayının her Perşembe günü yayınlandığı yönünde bilgi üzerinde incelemeler başladım. Bu konuda, çevremde Osmanlıca ve Fransızca bilgisine güvenle sorduklarımdan aldığım benzer değerlendirmeleri de dikkate alarak, tarihimiz konusunda uzmanlığı da bulunan bir (*Department of History, Ohio State University*) profesöründen aldıklarımla aynı sonucu verdi; yazılanları içeriğinde değişiklik bile yapmadan bu gazete sayfası üzerine işledim:

"Türk Havacılık Tarihinin Yeni Tartışması: Pilotlar Günü" başlıklı yazıda içinde içeriği nedeni ile TEK KAYNAK kabul edilecek bu belgenin...

...bırakın "Fesa beyin, ilk Türk pilotu olarak, Osmanlıya ait R.E.P. tayyaresi ile İstanbul üzerinde yaptığı ilk uçuş 26 Nisan 1912" gibi bir gerekçeyi ispat etmesi, bu iddialı yazıda yer alan "26 Nisan 1912 (13 Nisan 1328)'de Ne Oldu?" gibi bir alt başlığı, kullanılan fotoğraf altı açıklamaları doğrulamıyordu!

Ama gelin görün ki, geçimini tarihten ve tarihsel araştırmalardan kazanan o mesleğe sahip olan önce en üst seviyeli komutanları ve yöneticileri ile o karar belgesinin altına imza attırmış, sonra Hava Kuvvetleri Komutanlığı, THK, TALPA ile başlayıp bugün havacılığı meslek edinmiş ve/veya ilgi sahibi olmuşlara *Fesa beyin, ilk Türk pilotu olarak, Osmanlıya ait R.E.P. tayyaresi ile İstanbul üzerinde yaptığı ilk uçuş 26 Nisan 1912*" gibi **doğru ve mesnedi olmayan bir gerekçe ile önce Türkiye'de ve sonra da TALPA girişimi ile dünyada** 26 Nisan "Pilotlar Günü" olmuştu...

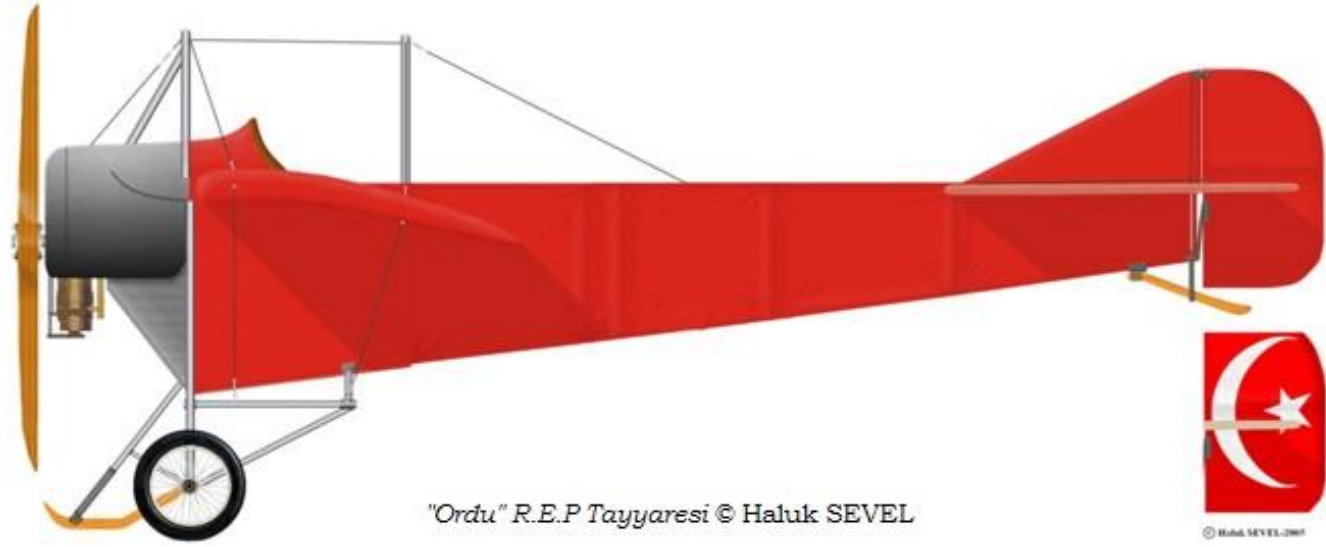
...ya tayyare kabulünün 17 Nisan günü yapılmış olması!?!?!

Tam da iddia edildiği gibi söylemek gerekir ise, sosyal medyada ilk bulduğu bilgiye körü körüne inanılan bir çağda, Google gençliğinin beyinlerine soru işareti bırakılmaya karşı çıkan, tarih konusunda öğrenim gördüğü iddia edilen ve bir ömür boyu geçimini bu mesleğe dayandıranların devlet karar vericilerini yanıltmış olduğunu bile bilmeden "...yanlış bilinenlere ışık tutacak." iddia cesaretine ben sadece "Allah ıslah etsin!" demekle yetineceğim...

...takdir diyalektik yaklaşım sahibi düşünen ve araştıranların, bulduklarını kavrayıp değerlendirenlerindir.

Bu vesile ile, 1 numaralı ilk Türk pilot brövesine sahip büyüğüm Mehmet Fesâ EVRENSEV'i rahmet ve minnetle anarak "Fesa beyin, ilk Türk pilotu olarak, Osmanlıya ait R.E.P. tayyaresi ile İstanbul üzerinde yaptığı ilk uçuş 26 Nisan 1912" gibi bir gerekçeye dayanmadan Pilotlar Günü'nü, hatta tüm pilotların her gününü Can-ı gönülden kutlayıp, her birine güven içinde ve emniyetli uçuşlar diliyorum.

Kaynakça :

1. Can EREL; "[Semalarımızda Osmanlı'ya Ait İlk Askeri Tayyarenin Uçuşu](#)"; Nisan 2015.
2. Can EREL; "[26 Nisan Türk & Dünya Pilotlar Günü mü, Nasıl?](#)"; 26 Nisan 2014.

İlgilere Sorulan Sorulardan Örnekler

----- Forwarded Message -----

From: **Can EREL**
Date: Thu, Nov 13, 2014 at 2:15 PM
Subject: Bilgi Ricası (26 Nisan Niçin Pilotlar Günüdür?)
To: talpa@
Cc: gurcanmanti@, ebruavci@talpa, office@

Gürcan Bey;

Selamlar...

Merhum ALAN ile ilgili hazırladığım makalenin Kokpitten Bakış dergisinde yayınlanması sonrası web sayfasında yer alan derginin eski kopyalarını incelerken,

memorandumunu buldumve bir süre önce sizinle paylaştığım aşağıdaki mesajı hatırladım; bu mesajı sizden dönüş alamamış ve 26 Nisan gününü Türkiye'de "Pilotlar Günü" yapan sebebi öğrenememişim.

TALPA'dan bu konuda bir bilgi paylaşımınızdan memnun olurum.

Sizden alacağım cevap sonrası, bu ay sonunda Ankara'ya ofisime dönüşümde,

- Captain WYKOFF, President of International Federation of Air Line Pilot's Associations, IFALPA
- Captain VOORBACH, President European Cockpit Association, ECA

taraflarına göndereceğim mesajla bugünün 2014 yılından başlayarak "Dünya Pilotlar Günü" olması teklifinizi uygun görerek bir memorandum imzası ile onaylamalarının sebebini öğrenmeye çalışacağım.

İlginize şimdiden teşekkür ederim ve bu vesile ile olağanüstü genel kurulunuzda başarılar dilerim

İyi dileklerle,

Can EREL

----- Forwarded Message -----

Kimden: Can EREL
Tarih: 27 Nisan 2014 Pazar 00:43
Konu: Türk Semalarındaki İlk Tayyare Uçuşu & Pilotlar Günü
BCC: HvKK@, THK@, TALPA@

Sayın İlgili;

Selamlar..

Türk semalarında,

... uçan ilk tayyarenin 26 Nisan 1912 günü Marmara Denizi geçişi ile LeROUGE isimli R.E.P. tayyaresi,

... uçan ilk pilotu da LeROUGE isimli R.E.P. tayyaresinin pilotu Charles GORDON-BELL,

olması 26 Nisan'ın "Ulusal Pilotlar Günü" olması için de manidar.

Ayrıca, IFALPA 26 Nisan gününü "**Dünya Pilotlar Günü**" olarak kabul etme nedenini anlayamamıştım; IFALPA (www.ifalpa.org) web sitesinde de bu yönde bir duyuru bulamadım.

İlgilere yapılan yayınların yeniden kontrolünü ve değerlendirmesini arz ediyorum.

(Detay için: <http://www.canerel.com.tr/v2/images/publication/20140426TurkSemalarindakilktayyareucusuvepilotlartayyaregunu.pdf>)

Türk Silahlı Kuvvetlerinin 1 no'lu uçuş brövesine sahip Fesâ beye rahmetle anıp tüm pilotların **her gününü** kutluyarak!...

Sevgi ve saygılarımla,

Can EREL